

NEFS-İ EMMÂRENİN HUYLARI*

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtüh!.. El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidînâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ecmaîn...

Muhterem kardeşler!.. Söz söylemesi kolaydır. Dinlemesi de kolaydır. Yazması da kolaydır. Anlatması da kolaydır. Fakat söylenen sözü tatbik, asıl hüner orada... Söyleneni, yahut öğrendiğini, bildiğini tatbik edebilmektir hüner!.. Bunları tatbik edemedikten sonra, çok bilmenin, çok söylemenin ne kıymeti olur?.. Bugün hoca efendinin hutbesi hoşuma gitti. Güzel ama, hangimizin kulağına girdiğini bilmem... Bir kulağımızdan girdi, bir kulağımızdan çıktı. Bugün müslüman olduğumuzu iddia ederiz de, müslümanın kitabını okuyan kaç kişi bulursunuz?

a. Haramlardan Kaçının!

Geçenki dersimizde Ebû Hüreyre'nin nakli, beni düşündürdü. Cenâb-ı Peygamber SAS Hazretleri bir gün cemaate hitaben diyor ki: “—Kim benden şu sözleri alır ve onlarla amel edebilir veya amel edecekler için kim öğrenebilir? Bunları öğrenip de başkasına kim bildirebilir?” Ebû Hüreyre RA: “—Ben yaparım yâ Rasûlallah!” dedim. Elimden tutarak beş şey saydı ve dedi ki:¹

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

¹ Tirmizî, *Sünen*, c.VIII, s275, no: 2227; Taberânî, *Evsat*, c.VII, s.125, no: 7054; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.310, no: 8081; Beyhakî, *Şuabü'l-İmân*, c.VII, s.500, no: 11128; Ebû Ya'lâ,

إِتَّقِ الْمَحَارِمَ تَكُنْ أَعْبَدَ النَّاسِ وَارْضَ بِمَا قَسَمَ
اللَّهُ لَكَ تَكُنْ أَعْنَى النَّاسِ وَأَحْسِنُ إِلَى جَارِكَ
تَكُنْ مُؤْمِنًا، وَأَحِبَّ لِلنَّاسِ مَا تُحِبُّ لِنَفْسِكَ
تَكُنْ مُسْلِمًا وَلَا تُكْثِرِ الضَّحِكَ فَإِنَّ كَثْرَةَ

الضَّحِكِ تُمِيتُ الْقَلْبَ

(هـب . ت . طس . حم . ع . عن أبي هريرة)

1. (*İttekı'l-mehàrim*) ‘Haramlardan kaçın, (*tekün a’bede’n-nâs*) nâsın, insanların en âbidi sen olursun.”

Öyle geceleri sabahlara kadar uyumamazlık, gündüzleri bütün gün oruç tutup riyazetler çekmek değil. Allah’ın haramlarından kaçın, oldun en âbid insan...

2. (*Ve’rda bimâ kasema’llàhu lek, tekün ağne’n-nâs*) “Allah’ın taksimine razı ol, insanların en zengini sen olursun!” Daha ne istiyorsun?

3. (*Ve ahsin ilâ cârike, tekün mü’minen*) “Sen komşuna ihsân eyle ki, mü’min olasın!”

4. (*Ve ehibbe li’n-nâs, mâ tühıbbu li-nefsik*) “Kendin için istediğini bütün insanlar için iste; (*tekün müslimen*) o zaman müslüman olursun!”

5. (*Ve lâ tüksiri’d-dahk, feinne kesrete’d-dahki*) “Gülmeyi çok yapma, gülme iyi değil. Ne

yapar? (Tümîtü'l-kalb) Kalbi karartır, öldürür.”

b. Sû-i Zandan Sakının!

Bugün buna karşılık, SAS'in yine Ebû Hüreyre'den naklen:²

إِيَّاكُمْ وَالظَّنَّ فَإِنَّ الظَّنَّ أَكْذَبُ الْحَدِيثِ وَلَا
تَجَسَّسُوا وَلَا تَحَسَّسُوا وَلَا تَنَافَسُوا وَلَا تَحَاسَدُوا
وَلَا تَبَاغَضُوا وَلَا تَدَابَرُوا وَكُونُوا عِبَادَ اللَّهِ
إِخْوَانًا وَلَا يَخْطُبِ الرَّجُلُ عَلَى خِطْبَةِ أَخِيهِ حَتَّى
يَنْكِحَ أَوْ يَتْرُكَ

(مالك، خ. م. حم. هب. حب. عن أبي هريرة)

RE. 175/12 (*İyyâküm ve'z-zan*) “Ey mü'minler, siz zandan sakının!” Zan... Hani sû-i zan derler bir zan var ya; şu şöyledir, bu böyledir diyerekten bir zannımız vardır. Bundan sakının! İşte çeşitli şeyler deriz, lehte, aleyhte. Ama muhakkak bildiğimiz değil de, sezdiğimizize göre... Bundan sakının! (*Feinne'z-zanne ekzebü'lhadîs*) “Halbuki, zan ile söylenen

² Buhârî, *Sahîh*, c.V, s.1976, no: 4849; Müslim, *Sahih*, c.IV, s.1985, no: 2563; Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.356, no:1988; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.IV, s.280, no:4917; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.312, no: 8103; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VII, s.222, no:8461; Beyhakî, *Şuabü'l-İmân*, c.V, s.295, no: 6702; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XII, s.500, no: 5687; Mâlik, *Muvatta'*, c.II, s.907, no: 1616; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.330, no:2533; Tahâvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.I, s.459, no:392; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XVI, s.86, no:44026; *Keşfü'l-Hafâ*, c.1, s.324, no: 867; *Câmiü'l-Ehadîs*, c.X, s.345, no:9778.

sözlerin çoğu yalandır. Muhakkak ki zan, sözlerin en yalanıdır.” Öyleyse, (*Ve lâ tehassesû*) “İnsanların içini araştırmaya çalışmayın!” Hangi bakımdan olursa olsun. (*Ve lâ tecessesû*) “Casusluk da yapmayın!” Casusluk devlete ait, onun vazifesi. Memlekete gireni çıkanı o kontrol edecek, nasıl adamdır diyerekten. Fakat sana bana vazife değil. Bu adam nasıl adamdır diye tecessüs etmek, bizim için doğru değil. (*Ve lâ tenâfesû*) “Nefsaniyet de yapmayın! Benlikcilik taslamayın! Her şeyi ben bilirim diyerekten, her şeyin üstüne çıkmayın!

(*Ve lâ tehâsedû*) Ama hased de hiç yapmayın! Hasedi hele hiç yapmayın!”

“—Onun var da benim niçin olmasın?” deme!

Bak ne dedi SAS: (*Va’rda bimâ kasema’llâhu lek, tekûn ağne’nnâs*) “Allah’ın taksimine razı ol! ‘N’apalım Allah bu kadar verdi. Çalıştım çalıştım ama taksim bu kadar...’ de; insanların en zengini olursun.”

Geçen gün Ebû Zerr’in rivayetinde, SAS: “Kendinden aşağısına bak, yukarısına bakma!” dedi. Aşağısına bakarsan;

“—Eh yâ Rabbî, çok şükür el-hamdü lillâh!” dersin.

Yukarısına bakarsan, bocalarsın.

Binâen aleyh, (*Ve lâ tebâgadû*) “Sakın birbirinize buğz etmeyin! Küsmeyin, darılmayın! (*Ve lâ tedâberû*) Birbirinize arka da çevirmeyin!”

E Allah yardımcımız olsun... Bu Millet-i İslâmiyye’ye bak, birleşebiliyor mu hiç?

Peygamber ne diyor, bak bizim halimize! O diyor ben filâncıyım, bu diyor ben filancıyım... Benim ki kutubdur diyor, benimki kutbü'l-aktabdır diyor. Şu diyor, bu diyor... Bölük bölük olmuş. Kimsenin kimseye itimadının olmadığı bir hal.

(*Ve kûnû ibâda'llâh, ihvânen*) “Ey Allah’ın kulları, kardeş olun!” Ne güzel!

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ

(الحجرات: ١٠)

(*Inneme'l-mü'minûne ihveh*) “Şüphesiz mü'minler ancak kardeşirler.” (Hucurat, 49/10)

Müminler kardeş! Nasıl kardeş? Haseben kardeş değilse de, mânen kardeşirler. Mânen kardeşlik, haseb-neseb itibariyle olan kardeşlikten daha âlâ ve daha üstündür. Onun için;

“—Siz bu mânevî kardeşliği temin edin, öyle kardeşçesine yaşayın! Birbirinizin aleyhinde bulunmayın! Birbirlerinize karşı kötülük düşünmeyin, fenalık yapmayın, buğz etmeyin, hasetlik etmeyin, küsmeyin, darılmayın! Hep birbirinizin iyiliğini isteyin!” buyruluyor.

c. Müslüman Kardeşine Zulmetmez

Ebu Hüreyre RA'dan şöyle rivayet ediliyor:³

³ Müslim, *Sahîh*, c.XII, s.426, no:4650; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.277, no:7713; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.92, no:11276; Beyhakî, *Şuabü'l-İmân*, c.V, s.280, no:6660; Beyhakî, *Âdâb*, c.I, s.148, no:120; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.463, no:8778;

الْمُسْلِمُ أَخُو الْمُسْلِمِ لَا يَظْلِمُهُ وَلَا يَخْذُلُهُ وَلَا
يَحْقِرُهُ التَّقْوَى هَاهُنَا وَيُشِيرُ إِلَى صَدْرِهِ ثَلَاثَ
مَرَّاتٍ بِحَسْبِ امْرِئٍ مِنَ الشَّرِّ أَنْ يَحْقِرَ أَخَاهُ
الْمُسْلِمَ كُلُّ الْمُسْلِمِ عَلَى الْمُسْلِمِ حَرَامٌ دَمُهُ وَمَالُهُ
وَعَرَضُهُ

(م. حم. ق. هب. وعبد بن حميد عن أبي هريرة)

(*El-müslimü ehu'l-müslim*) “Müslüman müslümanın kardeşidir.” Bitti... Bunu hâlâ öğrenmiş değiliz. 1400 sene oluyor, müslümanın kardeş olduğunu öğrenebilmiş değiliz. Çünkü müslümanlıktan nasibimiz o kadar cıvık.. Müslümanlıktan nasibimiz tam olsa, birbirimize tam sarılıyoruz. Herkes birbirini kardeş diye bağrına basar. Nasıl kardeşler kucaklaşıyor sarılırlar; müslümanlığımız tam olsa, kardeşliğimiz de öyle olur. (*Lâ yazlimuhû*) “Müslüman, müslüman kardeşine kat’iyyen zulmetmez.” Zulm olunmasına da razı olmaz. Burada o inlerken, müslüman öbür tarafta rahat rahat ekmek yiyemez. (*Ve lâ yahzülühû*) “Onu terk de edemez.” Zalimlerin zulmüne terk edemez, onu yardımsız da bırakmaz. Kendisi onun yardımına koşar. Hatta, onun günaha dalmasına da razı olmaz. Günaha gidiyorsa, onu günahattan da kurtarmağa çalışır.

Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.420, no:1442; Ebû Hüreyre RA’dan.

Câmiü’l-Ehâdîs, c.XVI, s.55, no:16193; *Keşfü’l-Hafâ*, c.II, s.378, no:3158.

(*Ve lâ yahkiruhû*) “Hiç bir surette de tahkir edemez ama...”

“—Zenginim, bilginim, yüksek adamım. Niçin tahkir etmeyecekmişim? İstediğim gibi her şeyi de söylerim!”

Müslümanlıktan nasibin yoksa, söylersin o zaman. Müslümanlıktan nasibin varsa, “Bu benden küçük, ben bunu ezeyim, hakaret edeyim, şöyle acı söyleyeyim...” diyemezsin. Olmaz öyle şey!

Müslüman şuurlu insan. O da benim kardeşim diyerekten, Allah’ın kuluna öyle sarılır, onu da Allah yarattı der. Biz müslümanız. Eh nasibimiz neyse... İslâmiyet’ten biraz nasibi varsa, tahkir etmez.

(*Et-takvâ hâhünâ!*) “Allah korkusu buradadır! (*Ve yüşîru ilâ sadrihî selâse merrât*) SAS bunu üç defa tekrar edip, mübarek elleriyle göğüslerini gösterdiler.”

Lafta değil, çenede değil, işte değil; gönüldedir Allah korkusu... Allah korkusu gönle girmediikten sonra, sözlerin hepsi boştur.

Onun için. bak şimdi ne diyor SAS Efendimiz:

(*Bi-hasebi’MRIIN mine’ş-şerri en yahkırâ ehâhü’l-müslime*) “Şerden o adama yeter ki, müslim kardeşini tahkir etsin! Müslüman bir kardeşini tahkir etmek, hakir görmek şer olarak ona kifayet eder, yeter ona.”

(*Küllü müslimün ale’l-müslimi haramün demühû, ve mâlühû ve ırzuhû*) “Her müslümanın

müslümanlar üzerine kanı da, canı da, malı da, ırzı da haramdır.”

Şimdi bunlar hepsi laf... Bunların hepsini bilmiyor değiliz, hepimiz biliyoruz bunu. Her gün de dinliyoruz. Her gün de işitiyoruz. Fakat bunlar olduğu gibi, olduğu yerde kalıyor.

d. Nefsin Kötü Huyları

Şimdi, Allah yeri yedi kat yaratmış. Gökler yedi, yerler yedi, bizim nefislerimiz de yedi mertebe üzerinedir. Bu yedi mertebeden ilk mertebede olanların kulaklarına bunların hiç birisi girmez. İstersen boruyla akıt, yine olmaz. Bu, birinci nefis denen *emmâre* nefistir ki, insanı cehenneme sürükleyen gâvurların, şeytanların nefisleridir. Münafıkların, fasıkların nefisleridir *nefs-i emmâre*... Bu *emmâre* nefsin içinde olanlar; yürüdükçe, çabaladıkça bataklığa batan insanlardır. Çabaladıkça batır, kurtulmanın imkânı yoktur. Kânun-u ilâhidir; çocuk nasıl tedrici bir surette yetişiyorsa, insanlar da tedrici bir surette yetişmek mecburiyetindedir. Bu ilk kademedeki insanların nefisine, *nefs-i emmâre* diyorlar. On iki tane huyu var: 1. Allah’a küfretmek, küfürbazlık, kâfirlik daha açıkçası. 2. Şirk: Allah’a şerik koşmak. 3. Cehâlet. Cehalete mânâ vermişler, demişler ki: “Okumak yazmak bilmeyen adamın adı değil cahillik; Allah’ını tanımayan adamın adıdır. Allah’ın kitabına ve Rasûlü’nün yoluna uymayan adamın adıdır cahillik.” demişler; ne güzel bir söz. 4. Gaflet. 5. Günahlara dalmak. Büyük günahlar 125 tane diyorlar, ufaklarıyla beraber

500'ü buluyor. Bu günahları bilmek, okumak ister ki, nelerdir bu günahlar? Kısa kısa da olsa, hiç olmazsa öğrenmek lâzım!

6. Kibir. Kibir yok mu hani, insanın büyüklenmesi.

Bir keresinde Peygamber SAS buyurdu ki:⁴

لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ مَنْ كَانَ فِي قَلْبِهِ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ مِنْ

كِبْرٍ

(م.ت. حم. عن ابن مسعود)

(*Lâ yedhulü'l-cenneh, men kâne fî kalbihî miskàle zerretin min kibrin*) “Kalbinde zerre kadar kibir olan kimse cennete girmeyecek!” buyurdu. Kibirden en ufak bir parça kendisinde olan insan, cennete doğrudan giremeyecek! Cezasını çekecek, öyle... Onun için, kibir büyük fenalık. 7. Hased. İşte bu okuduğum hadisin içinde geçti ki, (*Ve lâ tehàsedû*) “Hased etmeyin!” diyor Cenâb-ı Peygamber.

⁴ Müslim, *Sahîh*, c.I, s.93, no:91; Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.361, no:1999; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.399, no:3789; İmam Mâlik, *Muvatta'* (Rivâyet-i Muhammed), c.III, s.445, no:945; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XII, s.280, no:5466; Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.78, no:69; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VIII, s.477, no:5066; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.X, s.75, no: 10000; Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.258, no:1512; İbn-i Ebî Şeybe, *Musanef*, c.IX, s.89, no:7110; Beyhakî, *Şuabü'l- İman*, c.V, s.160, no:6192; Tahâvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.XII, s.225, no:4836; Buhârî, *Târih-i Kebîr*, c.V, s.2, no:3; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.XXIII, s.280, no:4762; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.951, no:7747 ve s.959, no:7771; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.372, no:3117; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XVII, s.107, no: 17689-17693; RE.486/2

Neden:⁵

الْحَسَدُ يَا كُلُّ الْحَسَنَاتِ كَمَا تَأْكُلُ النَّارُ الْحَطَبَ

(د. هب. عن أبي هريرة؛ ه. ع. ش. هب. والديلمي عن أنس)

(*El-hasedü ye'külü'l-hasenâti, kemâ te'külü'n-nâru'l-hatab*) “Hased o kadar fena bir şeydir ki, kazandığımız sevapları, ateşin odunu yediği gibi yer, bitirir.” Bizim haberimiz bile olmaz. Güzel ahlâkların insanda toplanabilmesi için, bu gibi kötü ahlâklardan sıyrılmak mecburiyetindeyiz.

Karnımız ağrıyınca doktora gidiyoruz:

“—Doktor bey, aman karnım ağrıyor, başım ağrıyor, dişim ağrıyor...”

“—Eh senin hastanede yatman lâzım evlâdım!”

“—Yok, benim işim çok, yatamam ki!”

“—Eh yatamazsan, ben sana bir reçete vereyim de, ona göre hareket et! Şunları ye, şunları yeme! Şöyle yap, böyle yap!”

⁵ Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II s.693, no:4903; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.V, s.266, no:6608; Abd ibn-i Humejd, *Müsned*, c.I, s.418, no:1430; Ebû Hüreyre RA'dan.

İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.1408, no:4210; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VI, s.330, no:3656; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.V, s.330, no:26594; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.V, s.267, no:6610; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.II, s.136, no:1049; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.271, no:6212; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.2, s.159, no:2812; İbn-i Abdi'l-Ber, *Temhîd*, c.VI, s.124; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.V, s.247; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.II, s.227; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LIV, s.170; Enes RA'dan.

Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.II, s.136, no:1048; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.833, no:7438; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.117, no:1132; *Câmiu'l-Ehâdîs*, c.XII, s.193, no:11738.

“—Ooo, işim var, onlarla da meşgul olamam...”

“—Eh öyleyse, mukadderatına bırak kendini. Ne olursan ol!”

Şimdi bizim de halimiz böyle. Bu kötü huyları biz bırakamayız kolaycacık. Bir kere, insanın alıştığı bir yetişme tarzı var ya, çocuklarımızda görüyoruz. Bu çocukların yetiştiği tarzdan ikinci bir şekle dönmeleri, hep terbiyelere mütevakkıf... Büyüklerin terbiyeleri altında ilaçlarla mı, usullerle mi olur, nasıl olacaksa artık.

Hayvanları yapıyorlar ya... Kuşu terbiye ediyor, köpeği terbiye ediyor, ayıyı terbiye ediyor, aslanı terbiye ediyor. Geliyorlar, burada gösteriyorlar bizlere, nasıl terbiye ettiklerini...

Binâen aleyh insan ekmelü'l-mahlûkat, eşrefü'l-mahlûkat... Bu güzel Peygamber'in ümmeti, güzel Allah'ın da kulu...

Geçen gün serserinin biri diyeceğim, affedin kusurumu: “—Şu Allah'ın resmini çizin de, ben göreyim!” demiş.

Hâşâ! Çocuklar ufacık sabî yavru... Biz onları mektebe veriyoruz, okusunlar da insanlık öğrensinler diye. O da diyor ki,

“—Allah'ın resmini çizin de, gösterin bana!”

Canım, çocuk Allah'ın resmini ne bilsin. Öyle şey mi olur? Bir vakitler de şeker dağıtıyorlardı.

Orada mekteplerde, zaman zaman çeşitli şeylerle çocukların fikrini bozarlarsa, o çocuk Allah'ını bilmezse, Allah'a itaat etmezse, Peygamber'i bilmezse, ne olur hali? Her şey

olur. Ondan sonra uğraş da uğraş... Memlekette rahat huzur yok, emniyet yok, şu yok, bu yok...

Onun için, bunlardan kurtulmak için, mutlaka nefs-i emmâreden kurtulmak lazım! Nasıl kurtulacağız? Nasıl kurtulacaksan kurtulacaksın. Çalışacaksın...

Hiç olmazsa levvâmeye geçersen; *levvâme*, asî müslümanların nefsidir. Burada kalmak da lââyık değildir hiç bir müslümana... Ya? Hiç olmazsa, *mülheme* devresi olan üçüncü nefsin devresine atlayacak. Orası da alimlerin devresi...

Onu da hoş görmemişler, orada da olmaz demişler. Alim biliyor ama, ameli yok... Bu sefer de ilmin var ama amelin olmazsa, o da olmadı. Dörde atla, *mutmainne*'ye geç. Orada rahat edersin, huzur bulursun...

Onu da makbul görmemişler. Onu da atla demişler. Nereye? *Nefs-i razıyye*'ye, *merzıyye*'ye geç de insan olarak, melek olarak yaşa, melek olarak git!

Allah hepimizi affetsin... Bu meleklerin sıfatlarından bize de ihsan buyursun...

Peygamber SAS diyor ki: Ben üç şeyden çok korkarım; başka şeyden korkmam ümmetinden... Hepsini diyemeyeceğim ama, birisi:

Nimetlere kavuşur insanlar... Bugün el-hamdü lillâh, çok büyük nimetler var sırtımızda... Bugün Londra'dan bir arkadaş geldi de, "Şu kadarcık ekmek elli lira!" diyor. "Bir kiraz aldık, yüz elli lira..." diyor. "Bir su istiyorsun, su da vermiyorlar. Bilmem ne içeceksin." diyor.

Hayat, el-hamdü lillâh memletimizde hem bol, hem ucuz... Bu nimetleri Allah bize vermiş de, bunların şükrünü istemez mi dersiniz. Bu Allah'a kulluk etmek, ona boyun bükme, teslim olmak; yasaklarından korkup kaçmak, müslümanın şanından değil midir?

Zengin olacaksın da ne olacak kardeşim? Bütün dünya senin olsa ne olacak? Şah⁶ ne oldu? Şah dünyanın mülk sahibiydi.

Dünyanın parasını alıyordu her gün. Bak bugün oturacak yer bulamıyor, yeryüzünde...

Şaha da kalmadı bu dünya! Kimseye kalmamış. Bizim de götüreceğimiz bir kefen... O da olsa da olur, olmasa da olur. Şehidler kefene mi sarıldı?

Allah hepimizi affetsin... Tevfikat-ı sübhâniyesine eriştirsin... Sevdiği ve razı olduğu kullarının arasında, ahirete güzelce gitmek nasib ve müyesser eylesin...

*Allâhümme innâ nes'elüke tamâme'n-ni'meh...
Ve devâme'l-âfiyeh... Ve hüsne'l-hâtimeh...*

Yâ Rabbi, biz âciz kullarız. Elimizi açtık, senin rahmetini umarız yâ Rabbi! Bizi affet, mağfiret et... Bize insan olacak kabiliyeti de ihsan eyle yâ Rabbi... İnsan olarak yaşayıp, birbirlerimize can u yürekten sarılıp, kardeş muamelesi yapan

---

⁶ Muhammed Rıza Şah Pehlevi, 27 Ekim 1919 tarihinde Tahran'da doğdu. İkinci Dünya Savaşı günlerinde, babası Ruslar ve İngilizler tarafından sürgüne gönderildi. Babasının yerine tahta çıkarıldığı 1941 yılından, ülkesini terk ettiği 1979'a kadar tahtta kaldı. Batı yanlısı bir dış politika izleyen Pehlevi, İran'ın son monarşik lideridir. İran'da Humeyni önderliğindeki ayaklanma üzerine, 16 Ocak 1979 günü İran'ı terk etmek zorunda kaldı. 27 Temmuz 1980 günü Kahire'de kanser nedeniyle vefat etti.

kullarından et yâ Rabbi!

*Allâhümme innâ nes'elüke'l-afve ve'l-âfiyeh...
Fi'd-dîni ve'ddünyâ ve'l-âhireh... Teveffenâ
müslimîn... Ve elhiknâ bi's-sâlihîn...*

*Sübhâne rabbike rabbi'l-izzeti ammâ yesıfûn...
Ve selâmün ale'l-mürselîn... Ve'l-hamdü
li'llâhi rabbi'l-âlemîne tekabbel minnâ bi-
hürmeti'l-fâtiha!*

.....

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâh!

Mehmet Zahid KOTKU

02. 02. 1979 - İskenderpaşa Camii

[Bütün Mehmed Zahid KOTKU/
Cuma Sohbetlerine
PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

**SERVER
Kürsü**